

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดอาเซียน

ผศ.แพรภัทรา เขียวชะอุ่ม

กลุ่มวิชาอาเซียนศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บทบาทการเป็นประธานอาเซียนของประเทศสมาชิก

- 1. ประเทศบรูไน เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 3 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 7 ในปี 2544 ครั้งที่ 22 ในปี 2556 และครั้งที่ 23 ในปี 2556
- 2. ประเทศกัมพูชา เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 3 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8 ในปี 2545 ครั้งที่ 20 ในปี 2555 และครั้งที่ 21 ในปี 2555
- 3. ประเทศอินโดนีเซีย เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 4 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1 ในปี 2519 ครั้งที่ 9 ในปี 2546 ครั้งที่ 18 ในปี 2554 และ ครั้งที่ 19 ในปี 2554
- 4. ประเทศลาว เคยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนมาแล้ว 1 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 16 ในปี 2547
- 5. ประเทศมาเลเซีย เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 2 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 2 ในปี 2520 และครั้งที่ 11 ในปี 2548
- 6. ประเทศเมียนมาร์ เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 2 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 24 ในปี 2557 และครั้งที่ 25 ในปีเดียวกัน

บทบาทการเป็นประธานอาเซียนของประเทศสมาชิก

- 6. ประเทศเมียนมาร์ เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 2 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 24 ในปี 2557 และครั้งที่ 25 ในปีเดียวกัน
- 7. ประเทศฟิลิปปินส์ เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 2 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 3 ในปี 2530 และครั้งที่ 12 ในปี 2550
- 8. ประเทศสิงคโปร์ เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 2 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4 ในปี 2535 และครั้งที่ 13 ในปี 2550
- 9. ประเทศไทย เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 3 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5 ในปี 2538 ครั้งที่ 14 ในปี 2552 และครั้งที่ 15 ในปี 2552
- 10. ประเทศเวียดนาม เคยเป็นประธานอาเซียนมาแล้ว 3 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 6 ในปี 2541 ครั้งที่ 16 ในปี 2553 และครั้งที่ 17 ในปี 2553

การจัดประชุมสุดยอดอาเซียนตั้งแต่เริ่มก่อตั้งอาเซียนจนถึงปี พ.ศ. 2557

ที่	เจ้าภาพ/ประธาน	สถานที่จัดประชุม	วันที่จัดประชุม
1	อินโดนีเซีย	เกาะบาหลี	23-24 กุมภาพันธ์ 2519
2	มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	4-5 สิงหาคม 2520
3	ฟิลิปปินส์	มะนิลา	14-15 ธันวาคม 2530
4	สิงคโปร์	สิงคโปร์	27-29 มกราคม 2535
5	ไทย	กรุงเทพมหานคร	14-15 ธันวาคม 2538
6	เวียดนาม	ฮานอย	15-16 ธันวาคม 2541
7	บรูไน	บันดาร์เสรีเบกาวัน	5-6 พฤศจิกายน 2544
8	กัมพูชา	พนมเปญ	4-5 พฤศจิกายน 2545
9	อินโดนีเซีย	เกาะบาหลี	7-8 ตุลาคม 2546
10	ลาว	เวียงจันทน์	29-30 พฤศจิกายน 2547

การจัดประชุมสุดยอดอาเซียนตั้งแต่เริ่มก่อตั้งอาเซียนจนถึงปี พ.ศ. 2557

ที่	เจ้าภาพ/ประธาน	สถานที่จัดประชุม	วันที่จัดประชุม
11	มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	12-14 ธันวาคม 2548
12	ฟิลิปปินส์	เกาะเซบู	11-14 มกราคม 2550
13	สิงคโปร์	สิงคโปร์	18-22 พฤศจิกายน 2550
14	ไทย	ชะอำ หัวหิน	27 กุมภาพันธ์ -1 มีนาคม 2551
15	ไทย	ชะอำ หัวหิน	23-25 ตุลาคม 2552
16	เวียดนาม	ฮานอย	8-9 เมษายน 2553
17	เวียดนาม	ฮานอย	28-30 ตุลาคม 2553
18	อินโดนีเซีย	จาการ์ตา	7-8 พฤษภาคม 2554
19	อินโดนีเซีย	จาการ์ตา	17-19 พฤศจิกายน 2554
20	กัมพูชา	พนมเปญ	3-4 เมษายน 2555

การจัดประชุมสุดยอดอาเซียนตั้งแต่เริ่มก่อตั้งอาเซียนจนถึงปี พ.ศ. 2557

ที่	เจ้าภาพ/ประธาน	สถานที่จัดประชุม	วันที่จัดประชุม
21	กัมพูชา	พนมเปญ	18-19 พฤศจิกายน 2555
22	บรูไน	บันดาร์เสรีเบกาวัน	22-23 เมษายน 2556
23	บรูไน	บันดาร์เสรีเบกาวัน	9-10 ตุลาคม 2556
24	เมียนมาร์	กรุงเนปิดอว์	10-11 พฤษภาคม 2557
25	เมียนมาร์	กรุงเนปิดอว์	9-11 พฤศจิกายน 2557

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 1

ผู้นำอาเซียนได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้แสดงเจตนารมณ์ในการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ทั้งนี้ ในระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียนได้ลงนามใน “ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน” (Declaration of ASEAN Concord) มีวัตถุประสงค์ในการที่จะเสริมสร้างพหุภาพแห่งชาติอย่างเร่งด่วนด้วยการเพิ่มพูนความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เอกสารฉบับที่สองที่มีการลงนามกันคือ “สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสันติภาพ มิตรภาพ และความร่วมมืออย่างถาวรระหว่างประชาชนในประเทศสมาชิก เอกสารฉบับที่สาม คือ “ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียน” เพื่อเป็นองค์กรกลางรับผิดชอบและประสานภารกิจต่าง ๆ ของอาเซียน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 2

การประชุมนี้เป็นการประชุมเนื่องในโอกาสก่อตั้งอาเซียนครบรอบ 10 ปี ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ยืนยันให้ใช้ “ปฏิญญากรุงเทพฯ” (ปฏิญญาอาเซียน) ซึ่งได้ประกาศไว้ตอนก่อตั้งอาเซียนและ “ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน” เป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือของอาเซียนให้มีความเข้มแข็งและใกล้ชิดยิ่งขึ้น ที่ประชุมได้ย้ำถึงความสำคัญในการร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาซึ่งถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญที่จะนำไปสู่ความมั่นคงทางการเมืองในภูมิภาคและได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายในพื้นฐานของ **“สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”**

รวมทั้งให้เร่งส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆนอกภูมิภาค ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community) และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ภายในพื้นฐานการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 3

มีความมุ่งหวังที่จะให้จัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free-Zone: SEANWFZ) และเขตสันติภาพ เสรีภาพ และเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality: ZOPFAN) ที่ประชุมได้ออก “ปฏิญญามะนิลา ปี 2530” (Manila Declaration 1987) เพื่อยืนยันถึงความสำคัญของการรวมตัวของอาเซียน ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งให้ส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่ประชาชนอาเซียน และส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนโดยประกาศให้ปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นปีครบรอบการก่อตั้งอาเซียน 25 ปี เป็นปีการท่องเที่ยวอาเซียน (Visit ASEAN Year)

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 4

ในการประชุมครั้งนี้ได้ออก “ปฏิญญาสิงคโปร์” (Singapore Declaration) โดยระบุถึงการที่อาเซียนจะให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ ในการปฏิบัติตามความตกลงเพื่อสันติภาพ และให้ใช้เวทีการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Post Ministerial Conferences: PMC) ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงกับประเทศนอกอาเซียน นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เป็นผู้เสนอให้อาเซียนพิจารณาเรื่องการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) อย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้า และแปรสภาพให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนจากภายนอก พร้อมกับการเป็นตลาดร่วมในระดับหนึ่งที่ยาวขวางกว่าเดิม ทั้งนี้มีการจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation)

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 5

ที่ประชุมได้ออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาสุดยอดกรุงเทพ” (Bangkok Summit Declaration) เพื่อแสดงเจตนารมณ์ที่จะให้อาเซียน เสริมสร้างความแข็งแกร่งในเรื่องอัตลักษณ์และความรู้สึกของความเป็นชุมชนอาเซียนร่วมกัน ยกระดับความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การจัดสรรผลประโยชน์ที่ลงตัวภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอย่างทั่วถึงกัน และได้มีการลงนาม “สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free-Zone) รวมทั้งที่ประชุมได้มีการลงนามในกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (ASEAN Framework Agreement on Intellectual Property Cooperation) เพื่อเป็นกรอบในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและสนับสนุนการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ความริเริ่มที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ที่ประชุมเห็นพ้องให้มีการประชุมสุดยอดเป็นประจำทุก 3 ปี และให้มีการประชุมระดับผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Summit) เป็นประจำทุกเดือนธันวาคมของทุกปี (ยกเว้นในปีที่มีการประชุมสุดยอดอยู่แล้ว)

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 6

ที่ประชุมได้ออก “ปฏิญญาฮานอย” (Ha Noi Declaration) เพื่อประกาศเรื่องการรับ
กัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่สิบของอาเซียน และยืนยันเจตนารมณ์ที่จะร่วมมือกันอย่างเร่งด่วนและ
ใกล้ชิดในการปฏิรูปทางเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจาก
วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ที่ประชุมได้ประกาศการ **จัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN
Investment Area: AIA)** เพื่อส่งเสริมการลงทุนในภูมิภาค รวมทั้งเห็นพ้องให้ลดปัญหาความยากจน
ให้มีการพัฒนาชนบทซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดสำหรับนโยบายในการฟื้นฟูและพัฒนาของประเทศ
สมาชิก อาเซียนได้ให้การรับรอง “แผนปฏิบัติการฮานอย” (Ha Noi Plan of Action) ซึ่งเป็น
แผนปฏิบัติการ 6 ปี ครอบคลุมปี 2542-2547) เพื่อเป็นแนวทางในการทำให้อาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์
อาเซียน ค.ศ.2000 (ASEAN Vision 2020) ที่ได้ประกาศไว้ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน
อย่างไม่เป็นทางการ เนื่องในโอกาสครบรอบวันก่อตั้งอาเซียนครบ 30 ปี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม
พ.ศ.2540 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งในการประชุมครั้งนี้นอกจากจะมีการประกาศ
วิสัยทัศน์อาเซียนแล้ว ยังมีความเห็นพ้องต่อข้อตกลงความเข้าใจเรื่องการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน เพื่อ
ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา การฝึกอบรม สุขภาพและด้านวัฒนธรรม โดยมีการจัดให้
เยาวชนและนักเรียนอาเซียนได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 7

ที่ประชุมได้ออก “ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการดำเนินการร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย” (ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism) เพื่อ**ประณามเหตุการณ์การก่อการร้ายที่สหรัฐอเมริกา** เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 เห็นพ้องให้ปรับปรุงแผนปฏิบัติการฮานอย (Mid-Term Review of the Ha Noi Plan of Action) สนับสนุนให้จัดตั้ง “แผนงานเพื่อการรวมตัวอาเซียน” (Roadmap for Integration of ASEAN – RIA) เพื่อกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน รวมทั้งให้จัดตั้งสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN Business Advisory Council : ABAC) และให้จัดการประชุมสุดยอดอาเซียนภาคธุรกิจ (ASEAN Business Summit) เพื่อส่งเสริมนักธุรกิจให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอาเซียน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 8

ที่ประชุมย้ำเรื่องการมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ใน 4 ด้าน คือ การร่วมมือในโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Program) การส่งเสริมการท่องเที่ยวปลายทางเดียวอาเซียน (Single Tourism Destination) การส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในอาเซียนในการต่อต้านการก่อการร้าย และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามที่อาเซียนได้ให้สัตยาบันในพิธีสารเกียวโต ที่ประชุมได้ลงนามความตกลงด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Agreement) เพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ได้ย้ำเรื่องการให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เป็นเป้าหมายสูงสุดในการรวมตัวอาเซียน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9

ผู้นำอาเซียนได้ประกาศ “ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน II” (Declaration of ASEAN Concord II) หรือ “ความร่วมมือบาหลี II” (Bali Concord II) เรื่องการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในสามเสา ซึ่งประกอบด้วยการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2563 โดยมีวัตถุประสงค์ให้อาเซียนเป็นสังคมที่เอื้ออาทรและมีความมั่นคง ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมเอกลักษณ์ของอาเซียน นอกจากนี้ที่ประชุมได้รับรอง “แผนปฏิบัติการประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community Plan of Action) เพื่อให้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 10

ที่ประชุมได้ลงนาม “แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์” (Vientiane Action Programme : VAP) ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการระยะเวลา 6 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2553 โดยจะใช้แทนแผนปฏิบัติการฮานอย ที่ประชุมได้รับรองเอกสาร “แผนปฏิบัติการประชาคมความมั่นคงอาเซียน” (ASEAN Security Community Plan of Action) และ “แผนปฏิบัติการประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน” (ASEAN Socio-Cultural Community Plan of Action) รวมทั้งเห็นพ้องให้จัดตั้ง **กองทุนอาเซียนเพื่อการพัฒนา** (ASEAN Development Fund: **ADF**) เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ และเห็นพ้องให้จัดการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ครั้งแรกที่ประเทศมาเลเซีย ในปี พ.ศ.2548

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 11

ที่ประชุมได้ลงนามใน “ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำ
กฎบัตรอาเซียน” (Kuala Lumpur Declaration on the
Establishment of the ASEAN Charter) เพื่อเป็นแนวทางในการ
จัดทำกฎบัตรอาเซียน โดยจัดตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกฎบัตรอาเซียน
(Eminent Persons Group on the ASEAN Charter – EPG) เพื่อ
จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับทิศทางการรวมตัวของอาเซียนและเนื้อหาสาระ
ของกฎบัตรอาเซียน และได้จัดตั้งคณะทำงานระดับสูง (High Level
Task Force) เพื่อทำหน้าที่ในการร่างกฎบัตรอาเซียน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12

ที่ประชุมได้ลงนาม “**ปฏิญญาเซบู**เพื่อมุ่งไปสู่ประชาคมที่มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันที่เป็นหนึ่งเดียว” (Cebu Declaration Towards One Caring and Sharing Community) เพื่อย้ำเจตนารมณ์ที่จะให้อาเซียนมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมที่มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม รวมทั้งเห็นพ้องให้ส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) ที่ได้มีการประกาศในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2548 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการลดความยากจนและความไม่เท่าเทียม และการพัฒนาพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ลงนามใน “**ปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ.2015**” (Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015) เพื่อเร่งการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นอีก 5 ปี จากปี พ.ศ. 2563 เป็นปี พ.ศ. 2558 และได้ออก “ปฏิญญาเซบู ว่าด้วยแผนงานเรื่องกฎบัตรอาเซียน” (Cebu Declaration on the Blueprint of the ASEAN Charter) เพื่อรับรองรายงานของคณะผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการร่างกฎบัตรอาเซียน และมอบหมายให้คณะทำงานระดับสูงยกร่างกฎบัตรให้แล้วเสร็จ เพื่อเสนอที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ให้ความเห็นชอบ

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13

โดยออกแถลงการณ์ **“ปฏิญญาสิงคโปร์ว่าด้วยกฎบัตรอาเซียน”**

(Singapore Declaration on the ASEAN Charter) ประกาศรับรองกฎบัตรอาเซียน ซึ่งถือเป็นความตกลงทางประวัติศาสตร์ ในช่วงเวลาที่อาเซียนก่อตั้งครบ 40 ปี กฎบัตรอาเซียนได้ระบุเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสำคัญ เช่น การกำหนดให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียนปีละ 2 ครั้ง การให้ทุกประเทศสมาชิกแต่งตั้งผู้แทนถาวรอาเซียนในคณะกรรมการผู้แทนถาวรในกรุงจาการ์ตา และการจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบ **“ปฏิญญาแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”** (Declaration on the ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 14

ผู้นำอาเซียนได้ลงนามใน “ปฏิญญาชะอำ หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน ปี ค.ศ.2009-2015” (Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for an ASEAN Community (2009-2015)) ซึ่งครอบคลุมแผนงานการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม และยังได้ให้การรับรองเอกสารอื่นๆ ที่มีความสำคัญ อาทิ “แผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่สอง ค.ศ.2009-2015” (2nd Initiative for ASEAN Integration (IAI) Work Plan) ซึ่งเป็นแผนงานเพื่อลดช่องว่างทางการพัฒนา และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสานต่อแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนฉบับแรก (ครอบคลุมระหว่างปี พ.ศ. 2545-2551) ที่ได้มีการรับรองในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ 4 ในปี พ.ศ.2543 ที่ประเทศสิงคโปร์ และ “แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” (ASEAN Political-Security Community Blueprint) ซึ่งทำให้อาเซียนมีแผนงานรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนครบทั้งสามเสา

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 15

มีผู้นำของอาเซียนและผู้นำประเทศคู่เจรจา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดียเข้าร่วมประชุมครบทั้ง 16 ประเทศ รวมทั้งมีเลขาธิการอาเซียน ประธานธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) และผู้อำนวยการบริหารของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) เข้าร่วมด้วย หัวข้อหลักสำหรับการประชุมในครั้งนี้คือ “เชื่อมโยงประชาคม สร้างเสริมประชาชน” (Enhancing Community Empowering People) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับประชาชนและรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการรับมือกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความกินดีอยู่ดีของประชาชน ที่ประชุมได้รับรอง “ปฏิญญาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” และลงนามความตกลงว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของอาเซียน

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 16

ผู้นำอาเซียนได้ย้าถึงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 โดยเฉพาะการแปลงวิสัยทัศน์ต่าง ๆ ที่ผู้นำเคยตกลงกันไว้ให้เป็นการปฏิบัติที่มีผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งได้หารืออย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ในภูมิภาค (regional architecture) และแนวทางเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาท้าทายต่าง ๆ ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ภายใต้หัวข้อหลักว่า ‘มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน : จากวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ’ (Towards the ASEAN Community : From Vision to Action) ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการลงนามในพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของกฎบัตรอาเซียนและเข้าร่วมพิธีฉลองในวาระที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและสิทธิสตรีอาเซียน (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children: ACWC) ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกฎกติกาในการทำงานและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นชอบให้สลับวาระการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนระหว่างบรูไนกับอินโดนีเซีย เป็นผลให้อินโดนีเซีย กัมพูชา และบรูไน จะดำรงตำแหน่งประธานในปีพ.ศ. 2554 2555 และ 2556 ตามลำดับ อีกทั้งยังได้เห็นชอบในหลักการให้จัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย สมัยพิเศษในปี พ.ศ. 2555 เพื่อฉลองวาระครบรอบ 10 ปีความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 17

สาระสำคัญในการประชุมสุดยอดครั้งนี้ คือ การจัดทำ Master Plan on ASEAN Connectivity หรือแผนแม่บทในการเชื่อมโยงอาเซียน ที่มาของแนวคิดเรื่อง ASEAN Connectivity นี้ เกิดขึ้นในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ที่ประเทศไทย เมื่อปลายปี ค.ศ. 2009 โดยมองว่า การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015 นั้น ประชาคมอาเซียนจะมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อมีความเชื่อมโยงกัน ทั้งในด้านสินค้า บริการ ทูน และคน ใน Master Plan ได้มีการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ สำหรับช่วงปี ค.ศ. 2011- 2015 เพื่อเชื่อมโยงอาเซียนใน 3 ด้าน โดยด้านแรกเรียกว่า physical connectivity คือ การเชื่อมโยงกันทางกายภาพ ด้านที่ 2 institutional connectivity เป็นการเชื่อมโยงกันทางสถาบัน และด้านที่ 3 people-to-people connectivity คือ การเชื่อมโยงกันในระดับประชาชน

สรุปลงการสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 18

สาระสำคัญของการประชุมครั้งนี้ คือเรื่อง **ความขัดแย้งไทย-กัมพูชา** ที่ประชุมยินดีที่ทั้งไทยและกัมพูชา จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติด้วยการเจรจา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ยอมรับได้ทั้ง 2 ฝ่าย โดยการแก้ปัญหาคือใช้กลไกทวิภาคีที่มีอยู่ รวมทั้งการเข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์จากอินโดนีเซีย ในฐานะประธานอาเซียน ที่ประชุมยินดีที่ทั้ง 2 ฝ่าย ตกลงในเรื่องของเอกสารระบุอำนาจหน้าที่ของผู้สังเกตการณ์อินโดนีเซียที่จะส่งเข้ามาในบริเวณที่มีความขัดแย้ง นอกจากนี้ยังได้มีการประชุม 3 ฝ่าย ซึ่งเป็นการประชุมรอบ มีผู้นำของอินโดนีเซีย คือประธานาธิบดี Susilo Bambang Yudhoyono เป็นประธานการประชุม โดยมี นายกฯ อภิสิทธิ์ และ Hun Sen เข้าร่วมประชุม อย่างไรก็ตาม ผลการประชุมก็ไม่ได้มีอะไรคืบหน้า และไม่ได้มีเอกสารผลการประชุมออกมา

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 19

ที่ประชุมได้รับรองแถลงการณ์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือในด้านการป้องกันอุทกภัย การลดผลกระทบ การบรรเทา การฟื้นฟูและการบูรณะ ซึ่งเป็นข้อเสนอของไทย โดยทุกประเทศได้แสดงความชื่นชมต่อความคิดริเริ่มของไทยในเรื่องนี้ เนื่องจากทุกประเทศกำลังเผชิญกับปัญหาภัยพิบัติธรรมชาติที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น ดังเช่นวิกฤตอุทกภัยที่ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านประสบในช่วงปลายปี พ.ศ. 2554 ในช่วงเวลาเดียวกันรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้ร่วมลงนามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้ง **ศูนย์ประสานงานอาเซียนสำหรับให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการภัยพิบัติ** (ASEAN Coordinating Center for Humanitarian Assistance on Disaster Management) ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมของภูมิภาคในการป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติ นอกจากนี้ ที่ประชุมได้แสดงความยินดีต่อการพัฒนาการด้านประชาธิปไตย และการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเมืองของเมียนมาร์ และสนับสนุนให้เมียนมาร์เป็นประธานอาเซียนในปี พ.ศ. 2557

นอกจากนั้น ผู้นำอาเซียนร่วมลงนามปฏิญญาบาหลีว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมโลก (Bali Declaration on ASEAN Community in a Global Community of Nations) เพื่อกำหนดแผนงานในภาพรวมในการเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนร่วมรับรองปฏิญญาว่าด้วยเอกภาพของอาเซียนในความหลากหลายทางวัฒนธรรมสู่ความมั่นคงของประชาคมอาเซียนและการประกาศทศวรรษคนพิการอาเซียน ค.ศ. 2011-2020 ซึ่งเป็นข้อริเริ่มของไทย

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 20

ที่ประชุมได้รับรอง**ปฏิญญาอาเซียนปลอดยาเสพติด** พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นเอกสารที่ไทยและกัมพูชาได้ริเริ่มขึ้น โดยไทยได้เสนอให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระสำคัญของ**อาเซียน** และได้เสนอที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านยาเสพติด ผู้นำอาเซียนให้ความสำคัญและแสดงความยินดีต่อการเลือกตั้งซ่อมในเมียนมาร์ ซึ่งเป็นไปด้วยความราบรื่นและร่วมกันเรียกร้องให้ประเทศตะวันตกยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรเมียนมาร์

ผู้นำอาเซียนได้ร่วมรับรอง วาระพนมเปญว่าด้วยการสร้างประชาคมอาเซียน (Phnom Penh Agenda for ASEAN Community Building) ซึ่งเป็นข้อริเริ่มของกัมพูชา และกำหนดประเด็นที่อาเซียนจะให้ความสำคัญอันดับต้น ในปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ การเร่งดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสา การเพิ่มวงเงินของข้อริเริ่มเชียงใหม่ การลดช่องว่างการพัฒนา การเสริมสร้างความเชื่อมโยง โดยใช้กองทุน ASEAN Infrastructure Fund (AIF) การปกป้องและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว การจัดการภัยพิบัติ

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 21

ที่ประชุมได้รับรอง **ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration - AHRD)** ซึ่งจะเป็นเอกสารที่แสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของอาเซียนในการ **ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค**

การสร้างประชาคมอาเซียน เป็นประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญ ผู้นำอาเซียนเห็นพ้องว่า จำเป็นต้องเร่งรัดการดำเนินการตามแผนงานจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสา โดยกำหนดประเด็นที่มีความสำคัญลำดับต้น เช่น การรักษาสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค การปรับกฎระเบียบให้สอดคล้องกันเพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการกำจัดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ตลอดจนการบริหารจัดการภัยพิบัติ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะฉลองการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการในวันที่

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 21

ผู้นำอาเซียนเห็นพ้องว่า ความท้าทายที่สำคัญที่สุดในการดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงในอาเซียน คือ การระดมทุนให้เพียงพอ ซึ่งปัจจุบัน**กองทุนโครงสร้างพื้นฐานอาเซียน** (ASEAN Infrastructure Fund: AIF) มีประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งไม่เพียงพอ ดังนั้น จำเป็นต้องหาแนวทางระดมทุนอื่นๆ จากประเทศนอกภูมิภาคและภาคเอกชน

ในด้านเศรษฐกิจ อาเซียนได้ประกาศเริ่มการเจรจาความตกลงพันธมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ซึ่งจะเป็น FTA ระดับภูมิภาคที่ครอบคลุมตลาดครึ่งหนึ่งของโลก

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้แต่งตั้งนาย **Le Luong Minh** เป็นเลขาธิการ**อาเซียนคนใหม่** ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งปี พ.ศ. 2556- 2560

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 22

ผู้นำให้ความสำคัญกับการสร้างประชาคมอาเซียน โดยที่ประชุมเห็นพ้องว่า จะต้องเร่งรัดการดำเนินการตามแผนงานจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และให้ความสำคัญกับความร่วมมือเพื่อรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติและโรคระบาด ในด้านเศรษฐกิจ ที่ประชุมเห็นว่า ควรผลักดันการเจรจา (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ให้เสร็จสิ้นตามเป้าหมายในปี พ.ศ. 2558 และสนับสนุนการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง

การประชุมครั้งนี้ เป็นครั้งแรกที่ผู้นำมีการหารือถึงอนาคตและวิสัยทัศน์ของอาเซียน ภายหลังปี พ.ศ. 2558 และเห็นพ้องว่า จะต้องสะท้อนความต้องการของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นกับการรักษาอาเซียนให้เป็นภูมิภาคที่มีสันติภาพและเสถียรภาพและผลักดันการรวมตัวทางเศรษฐกิจต่อไป การทบทวนกระบวนการทำงานและการตัดสินใจในอาเซียน และการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาคอย่างสร้างสรรค์ (the South China: CoC)

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 22

ประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญในครั้ง นี้ ได้แก่ การผลักดันการต่อต้านยาเสพติดและการค้ามนุษย์ การจัดการภัยพิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการระดมทุนสำหรับโครงการความเชื่อมโยง รวมทั้งได้ร่วมแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับทิศทางอนาคตของอาเซียน เพื่อให้อาเซียนรวมตัวกันอย่างลึกซึ้งและสามารถรับมือกับภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน – จีน ได้เสนอแนวทางที่เป็นรูปธรรมเพื่อผลักดันให้อาเซียนและจีนแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่ชัดเจนในเรื่อง **แนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: CoC)**

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 23

ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 23 ภายใต้หัวข้อ ประชาชนของเรา อนาคตร่วมกันของเรา “Our People, Our Future Together” ซึ่ง**เน้นบทบาทของประชาชนในการสร้างประชาคมอาเซียน** ผ่านการขยายความร่วมมือระหว่างประชาชนทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ที่ประชุมได้ยืนยันถึงเป้าหมายการพัฒนาเป็นประชาคมอาเซียนทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมืองในปี 2015 ว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดในตอนนี้ ที่ประชุมยังได้ร่วมกันแสดงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือต่าง ๆ อาทิ การแก้ปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ที่ทุกประเทศเห็นว่าควรนำระบบการตรวจสอบควันรูปแบบใหม่ที่ได้รับการออกแบบโดยสิงคโปร์มาใช้ และกำหนดให้บรรดาบริษัทต่าง ๆ ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับป่าไม้ต้องรับผิดชอบในกรณีที่เป็นต้นเหตุให้เกิดไฟป่า

ในการประชุมครั้งนี้ ยังได้มีพิธีมอบตำแหน่งประธานอาเซียนสำหรับปีต่อไปให้กับนาย เต็ง เส่ง ประธานาธิบดีเมียนมาร์ อีกด้วย

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 24

ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 24 ภายใต้หัวข้อ “Moving Forward in Unity to a Peaceful and Prosperous Community” ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับ **อนาคตของอาเซียนภายหลังปี 2558** (ASEAN Community’s Post-2015 Vision) ซึ่งอาเซียนได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำวิสัยทัศน์อาเซียนภายหลังปี 2558 โดยประเด็นที่ไทยผลักดัน ได้แก่ การสร้างประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง การเป็น rule-based community การรักษาความเป็นแกนกลางและบทบาทของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค การจัดการกับประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนภายในภูมิภาคและปัญหาข้ามพรมแดนต่าง ๆ อาทิ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด และการโยกย้ายถิ่นฐาน นอกจากนี้ ไทยเห็นว่าอาเซียนควรกำหนดเป้าหมายการพัฒนาของอาเซียน (ASEAN Development Goal) ในประเด็นสำคัญ อาทิ การขจัดความยากจน สาธารณสุข การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ซึ่งควรสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของสหประชาชาติ

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 24

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งนี้ ผู้นำอาเซียนมีการรับรองเอกสารผลลัพธ์ คือ ปฏิญญากรุงเนปิดอว์ว่าด้วยการบรรลุการเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 (Nay Pyi Taw Declaration on Realization of ASEAN Community 2015) ซึ่งมีสาระสำคัญในการเน้นย้ำความมุ่งมั่นของประเทศสมาชิกอาเซียนในการบรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 และตระหนักว่าประชาคมอาเซียนจะประสบความสำเร็จได้ ก็ต่อเมื่อมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการกระชับและขยายกระบวนการรวมตัวของอาเซียนควบคู่ไปกับการลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างชาติสมาชิก ขณะเดียวกัน ต้องสร้างเสริมศักยภาพของอาเซียนให้สามารถแก้ไขประเด็นที่เป็นผลประโยชน์และความกังวลร่วมกันทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ให้รวดเร็วทันเวลาด้วย รวมทั้งการกระชับความสัมพันธ์กับภายนอกภูมิภาคในมิติต่าง ๆ

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 24

อาทิ การรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียน การส่งเสริมค่านิยมและบรรทัดฐานร่วม ด้านประชาธิปไตย ธรรมนูญ การส่งเสริมการรวมตัวทางเศรษฐกิจตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การส่งเสริมการทำเขตการค้าเสรีกับประเทศนอกภูมิภาค การส่งเสริมบทบาทสตรีและเยาวชนในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ความร่วมมือในการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการภัยพิบัติ รวมทั้งการดำเนินความสัมพันธ์ของอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค โดยเห็นพ้องว่า อาเซียนจำเป็นต้องขยายความสัมพันธ์กับภูมิภาคอื่น ๆ มากขึ้น เพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน และส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก และได้รับรองแนวทางความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน (Guidelines for ASEAN External Relations) ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญสำหรับการขยายความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาคต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้หารือเกี่ยวกับการเร่งดำเนินกิจกรรมในแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) เพื่อผลักดันเป้าหมายร่วมกันของอาเซียนโดยเน้นเรื่องสำคัญ ๆ เช่น การส่งเสริมธรรมนูญ การจัดการกับปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เพื่อให้อาเซียนมีบทบาทนำและเป็นแกนกลางในโครงสร้างสถาปัตยกรรมความมั่นคงในภูมิภาคและการจัดทำวิสัยทัศน์ภายหลังปี พ.ศ. 2558

สรุปสาระสำคัญการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 25

ประชุมเน้นย้ำความสำคัญของการรักษาสันติภาพ เสถียรภาพ พร้อมรับรองเสรีภาพ ความปลอดภัยในการเดินเรือและการเดินทางทางอากาศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนประเด็นอื่น ๆ ได้แก่ รักษาความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน หาวิธีการรับมือจัดการกับปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นและมีความร่วมมือในระดับต่อไปใน 4 ด้าน ได้แก่

1. **ความร่วมมือในการส่งเสริมวัฒนธรรมร่วมกัน สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจระหว่างกัน เพื่อให้เกิดสันติภาพและเสถียรภาพ**
2. **ส่งเสริมให้อาเซียนมีบทบาทและเป็นกลไกสำคัญในระดับภูมิภาครวมทั้งเวทีโลก**
3. **ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความยากจน ลดช่องว่างการพัฒนา และ**
4. **ส่งเสริมให้อาเซียนปรับตัวเพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน เพื่อให้อาเซียนสามารถร่วมมือกับประเทศภายนอกภูมิภาค วิกฤติอาหารและพลังงาน**

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นการแผ่ขยายอำนาจของจีนและการรวมกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจในอีกไม่ช้า รวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ**สถานการณ์โลก** เช่น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอีโบลา ประเด็นด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายไอเอส ภาวะโลกร้อนและสถานการณ์ความไม่สงบในยูเครน